

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/61/2021
Identifikačné číslo spisu:	6118309524
Dátum vydania rozhodnutia:	14.07.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:6118309524.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej v spore žalobcu: SPP - distribúcia, a. s., Mlynské nivy 44/b, 825 11 Bratislava, IČO: 35 910 739, proti žalovanému: Stavebné bytové družstvo Topoľčany, Mojmirova 2, 955 01 Topoľčany, IČO: 00 174 840, v konaní o zaplatenie 21 453,64 eur s príslušenstvom a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 40 eur, vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 4Cb/14/2018, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 15. decembra 2020, č. k. 15Cob/107/2019-360, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu z a m i e t a .

II. Žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Topoľčany, ako súd prvej inštancie, rozsudkom zo dňa 28.05.2019, č. k. 4Cb/14/2018-262, žalobu zamietol (I. výrok) a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (II. výrok).

2. Svoje rozhodnutie okresný súd odôvodnil s poukazom na § 47 ods. 1, § 82 ods. 1 písm. d/, § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike, § 8a ods. 1 veta prvá, ods. 3, ods. 8 veta prvá, druhá a tretia zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov a v časti trov konania s poukazom na § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“).

3. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 21 453,64 eur s príslušenstvom a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 40 eur z dôvodu, že je prevádzkovateľom distribučnej siete zemného plynu na území Slovenskej republiky, pričom žalovaný ako odberateľ zemného plynu odoberal v období od 05.05.2016 do 04.05.2017 zemný

plyn z jeho distribučnej siete na odbernom mieste nachádzajúcom sa na Námestí M. R. Štefánika 3512/20 v Topoľčanoch, kde zároveň vykonával žalovaný správu polyfunkčného objektu a dňa 12.05.2017 bola na tomto odbernom mieste vykonaná kontrola, pri ktorej poverený zamestnanec žalobcu zistil poškodenie plynomeru v takom rozsahu, že kryt číselníka bol zo spodnej strany odlomený a overovacia značka bola z krytu odstránená. V dôsledku toho bolo meradlo demontované a nahradené novým meradlom, pričom

v zmysle § 82 ods. 1 písm. d/ zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa odber zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, považuje za neoprávnený a odberateľ

je povinný nahradiť škodu spôsobenú takýmto odberom, a preto si žalobca uplatnil nárok na náhradu vzniknutej škody za sporné obdobie, ktorý bol vyčíslený na sumu

21 453,64 eura a vyfakturovanú žalovanému a splatnú dňa 08.06.2017.

4. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie k záveru, že žaloba

nie je dôvodná, a preto ju v celom rozsahu zamietol. Keďže si žalobca uplatnil proti žalovanému zaplatenie pohľadávky z titulu náhrady škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu za obdobie od 05.05.2016 do 04.05.2017 a žalovaný namietal nedostatok svojej pasívnej vecnej legitimácie v dôsledku toho, že zmluvu o výkone správy uzavretú dňa 31.12.2007 s vlastníkami bytov a nebytových priestorov v bytovom dome na Námestí M. R. Štefánika č. 3512/20 v Topoľčanoch, kde sa nachádzalo odberné miesto, do ktorého podľa zmluvy o dodávke plynu uzavretej žalovaným

dňa 28.02.2008 s dodávateľom SPP a. s. bol dodávaný plyn, vypovedal a trojmesačná výpovedná lehota začala plynúť dňom 01.10.2016, pričom od 01.05.2017 správu bytového domu vykonával nový správca SlužbyTop s. r. o.

5. Žalovaný svoju námietku o nedostatku pasívnej vecnej legitimácie oprel o ustanovenie § 8a ods. 3 zákona č. 182/1993 Z. z., ktoré bolo do zákona vložené s účinnosťou

od 01.04.2010, a to zákonom č. 70/2010 Z. z. Toto ustanovenie sa vzťahuje na prechod práv a povinností zo zmlúv pri skončení správy. Jeho zavedením do zákona došlo

k zdôrazneniu prechodu práva a záväzkov od správcu, ktorý končí svoju činnosť správcu, na nového správcu alebo spoločenstvo pri skončení výkonu správy správcom. V zmysle dôvodovej správy k zákonu č. 70/2010 Z. z. sa takto predíde prípadným súdnym sporom pri nejasnostiach o prechode práv a povinností zo zmluvných vzťahov domu v prípadoch zmeny správcu alebo zmeny formy správy domu. Správca je v rámci výkonu správy oprávnený a zároveň povinný v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov a v ich prospech uzatvárať zmluvy, ktoré súvisia so správou domu.

Pôjde napríklad o zmluvy týkajúce sa obstarania tovarov a služieb v prospech vlastníkov, zmluvy o dodávke energií, vody, zmluvy o dielo a podobne. Na nového správcu alebo na spoločenstvo, ak sa zriaďuje, prechádzajú aj práva a povinnosti vyplývajúce zo zmlúv, ktoré boli uzavreté na základe rozhodnutia samotných vlastníkov. Na základe rozhodnutia vlastníkov sa uzatvára napríklad zmluva o výkone správy, zmluva o úvere a zmluva o zabezpečení úveru. V praxi môže nastať situácia, ktorú predpokladá ustanovenie § 8a ods. 8 citovaného zákona a v takomto prípade

je pôvodný správca povinný počas jedného roka od uplynutia výpovednej lehoty vykonávať správu naďalej, resp. dovtedy, kým nedôjde k prevzatíu správy novým správcom alebo spoločenstvom. Až vtedy reálne dôjde k naplneniu toho, čo predpokladá odsek 3 tohto ustanovenia a všetky práva a povinnosti, ktoré uzatvoril správca

v súvislosti s výkonom správy alebo zo zmlúv uzatvorených na základe rozhodnutia vlastníkov prejdú na nového správcu alebo spoločenstvo (v skoršom čase by reálne nemali na koho prejsť). Nový správca alebo spoločenstvo tak vstupujú

do už existujúcich zmlúv za podmienok dohodnutých pôvodným správcom alebo vlastními, ktoré musí akceptovať.

6. Pri skúmaní pasívnej vecnej legitimácie žalovaného súd prvej inštancie zistil,

že žalovaný vykonával funkciu správcu bytového domu, do ktorého bol plyn dodávaný, na základe zmluvy o dodávke plynu uzavretej žalovaným, a to do dňa 30.04.2017 s tým, že je nesporné, že od 01.05.2017 vykonával správu bytového domu nový správca SlužbyTop s. r. o. na základe zmluvy o výkone správy uzavretej s vlastními bytov

a nebytových priestorov. Žalovaný ako správca bytového domu nebol fakticky odberateľom plynu, pretože dohodnuté služby boli poskytované priamo vlastníkom bytov a na základe predložených

dokladov je podľa okresného súdu nesporné, že v dôsledku výpovede zmluvy o výkone správy zo strany žalovaného uplynula výpovedná lehota dňom 31.12.2016, avšak vlastníci bytov a nebytových priestorov ku dňu 01.01.2017 nemali ešte uzavretú zmluvu o výkone správy s iným správcom a ani nemali založené spoločenstvo, preto žalovaný nemohol ukončiť výkon správy. Vlastníci bytov a nebytových priestorov uzavreli zmluvu o výkone správy s iným správcom až od 01.05.2017 a k uvedenému dňu bol žalovanému zo zákona ukončený výkon správy a v súlade s § 8a ods. 3 zákona č. 182/1993 Z. z. po skončení správy prešli všetky práva a povinnosti vyplývajúce zo zmlúv, ktoré súvisia so správou domu, a ktoré boli uzatvorené v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome alebo

zo zmlúv uzavretých na základe rozhodnutia vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome na nového správcu. Sporná faktúra na náhradu škody bola žalobcom vystavená dňa 25.05.2017, teda v čase, keď žalovaný už nebol správcom bytového domu a teda aj povinnosť na jej zaplatenie prešla na nového správcu. Žalovaný nemohol oznámiť žalobcovi zmenu odberateľa, pretože nebol odberateľom plynu a výpoveďou zo zmluvy o správe už nezastupoval vlastníkov vo vzťahu k dodávateľovi plynu a takéto jeho oznámenie, resp. žiadosť o zmenu by bola bez právneho významu.

Povinnosť oznámiť dodávateľovi plynu akúkoľvek zmenu vo vzťahu k nemu bol povinný len nový správca.

7. Na základe vyššie uvedeného dospel okresný súd k záveru, že žalovaný nie je v tomto konaní pasívne legitimovaný, a preto žalobu proti nemu v celom rozsahu zamietol. Uvedený názor konajúceho súdu ohľadom prechodu práv a povinností v súvislosti

so zmenou správcu potvrdzuje aj samotné konanie žalovaného a nového správcu

po 01.05.2017, keď žalovaný preplatky na vyúčtovaniach za dodávku plynu

v spornom období dobropisom preúčtoval novému správcovi. Na stanovisku súdu

o nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného nič nezmenilo ani tvrdenie žalobcu, že jeho nárok na náhradu škody nevyplýva zo záväzkového vzťahu uzavretého medzi žalovaným a dodávateľom plynu na základe zmluvy o dodávke plynu, pretože práve na základe zmluvy o dodávke plynu uzavretej žalovaným v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome dochádzalo k dodávkam plynu do bytového domu a je nesporné, že odberateľmi plynu boli vlastníci bytov a nebytových priestorov (§ 3 písm. c) bod 10 a 12 zákona č. 251/2012 Z. z.), ktorí by mali zodpovedať za náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu (§ 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z.). Ak by žalovaný v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome neuzavrel zmluvu o dodávke plynu a napriek tomu by dochádzalo k odberu plynu, tak takýto odber by mohol byť klasifikovaný ako neoprávnený v zmysle § 82 ods. 1 písm. a) zákona

č. 251/2012 Z. z. a nie ako neoprávnený odber plynu podľa § 82 ods. 1

písm. d) citovaného zákona tak, ako si ho uplatnil žalobca, pretože k takémuto neoprávnenému odberu plynu by mohlo dôjsť iba na základe zmluvného vzťahu vyplývajúceho zo zmluvy o dodávke plynu, podľa ktorého by odberateľovi bolo dodané určené meradlo, ktorým by bola dodávka plynu meraná a na ktorom by následne bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že žalobca nebol účastníkom záväzkového vzťahu na základe zmluvy

o dodávke plynu a svoj nárok na náhradu škody si uplatnil ako prevádzkovateľ distribučnej siete v zmysle § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z., avšak nárok si uplatnil voči subjektu, ktorý podľa jeho názoru bol odberateľom plynu v zmysle zmluvy

o dodávke plynu zo dňa 28.02.2008. Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru,

že na strane žalovaného absentuje pasívna vecná legitimácia vyplývajúca z jeho hmotnoprávnej povinnosti na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, a preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

8. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 C.s.p. súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

9. Na odvolanie žalobcu, Krajský súd v Nitre, ako odvolací súd, napadnutým rozsudkom zo dňa 15.12.2020, č. k. 15Cob/107/2019-360, rozsudok Okresného súdu Topoľčany zo dňa 28.05.2019, č. k. 4Cb/14/2018-262 potvrdil. Žalovanému priznal nárok

na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi.

10. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolací súd poukázal na to, že žalobca v podanom odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie argumentujúc tým, že podľa § 3 písm. c) bod 10 v spojení s § 47 ods. 1 zákona

o energetike sa za odberateľa plynu považuje subjekt, ktorý nakupuje plyn, tento plyn nakupuje na základe zmluvy o dodávke plynu uzavretej s príslušným dodávateľom plynu, plyn nakupuje buď na účely vlastnej spotreby alebo na účel ďalšieho predaja

a je v zmysle uzavretej zmluvy zaviazaný platiť dodávateľovi za dodaný plyn dohodnutú cenu. Podľa názoru žalobcu je nepochybné, že žalovaný všetky tieto predpoklady spĺňa, nakoľko mal uzavretú zmluvu o dodávke plynu, dodávateľ dodával plyn do odberného miesta žalovaného, ktoré si dohodli v zmluve, žalovaný platil dodávateľovi za dodaný plyn pravidelne úhrady a následne dodaný plyn ďalej predával konkrétnym vlastníkom bytov a nebytových priestorov. Skutočnosť, že práve žalovaný bol v čase trvania neoprávneného odberu odberateľom plynu, t. j. že plyn odoberal

a platil zaň, potvrdil v správe zaslanej prvoinštančným súdu aj dodávateľ plynu Slovenský plynárenský priemysel, a. s.

11. Odvolací súd konštatoval, že sa s názorom súdu prvej inštancie o nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného stotožňuje a na zdôraznenie jeho správnosti poznamenal, že v zmysle § 82 ods. 2 zákona o energetike za vzniknutú škodu objektívne zodpovedá odberateľ plynu, ktorým v rozhodnom čase nebol žalovaný, ale vlastníci bytov

a nebytových priestorov v bytovom dome na Námestí M. R. Štefánika č. 3512/20 v Topoľčanoch.

12. Krajský súd v Nitre zdôraznil, že povinnosť nahradiť spôsobenú škodu

je mimozmluvným záväzkom, pričom je irelevantné, že v zmluve o dodávke plynu bol ako odberateľ uvedený práve žalovaný. Ten síce uzatváral predmetnú zmluvu

vo vlastnom mene, avšak vychádzajúc z čl. III bod 7 pripojenej zmluvy o výkone správy č. 216/2008 zo dňa 31.12.2007, konal zjavne v pozícii správcu bytového domu (polyfunkčného objektu), a to v mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Uvedené oprávnenie vyplývalo žalovanému z § 8b ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení účinnom od 01.10.2007

do 31.01.2010, v zmysle ktorého je správca povinný vykonávať správu domu samostatne v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome a na ich účet

a je oprávnený konať pri správe domu za vlastníkov bytov a nebytových priestorov

v dome pred súdom. Faktickým odberateľom plynu tak v zmysle uzavretej zmluvy

o dodávke plynu nebol žalovaný, keďže tento v zmysle definície odberateľa uvedenej

v § 3 písm. c) bod 10 zákona o energetike plyn na účel ďalšieho predaja alebo na účel vlastnej spotreby nenakupoval, ale práve vlastníci bytov a nebytových priestorov

v bytovom dome na Námestí M. R. Štefánika č. 3512/20 v Topoľčanoch. Keďže títo

v čase od 05.05.2016 do 04.05.2017 odoberali plyn, ktorý bol meraný meradlom

s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii, žalobca sa mal domáhať vyvodenia zodpovednosti za neoprávnený odber plynu podľa § 82 ods. 1

písm. d) zákona o energetike a náhrady spôsobenej škody v súlade s § 82 ods. 2

zákona o energetike voči nim a nie voči žalovanému, ktorý nositeľom tejto hmotnoprávnej povinnosti v rozhodnom čase nebol.

13. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p.

v spojení s § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 C.s.p.

14. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca (č. l. 385 spisu), prípustnosť ktorého odôvodnil ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. pretože má za to, že napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

15. Žalobca (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľ“) odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vzhliadol v tom, že odvolací súd sa stotožnil s právnym posúdením súdu prvej inštancie, ktorý žalobcovi nepriznal ním uplatňovaný nárok na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu s poukazom na skutočnosť,

že žalovaný v čase zistenia neoprávneného odberu plynu už nebol správcom bytového domu a nebol odberateľom plynu (pozn. napriek skutočnosti, že mal s dodávateľom plynu uzavretú zmluvu o dodávke plynu vo vlastnom mene), pričom za škodu majú zodpovedať vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome. Podľa názoru odvolacieho súdu bola zmluva o dodávke zemného plynu uzavretá žalovaným v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov a teda odberateľmi zemného plynu boli vlastníci bytov a nebytových priestorov a nie žalovaný.

Takéto právne posúdenie podľa dovolateľa neobstoí a odporuje zneniu zmluvy o dodávke zemného plynu uzavretej žalovaným s jeho dodávateľom.

16. Dovolateľ zdôraznil, že pre určenie subjektu zodpovedného za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu podľa ustanovenia § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoE“) nie je rozhodujúci deň, keď bola poškodeným (žalobcom) vystavená faktúra na náhradu škody, ale deň, keď bolo zistené, že dochádza k neoprávnenému odberu zemného plynu, pričom rozhodujúce na vyvodenie zodpovednosti za škodu voči konkrétnemu subjektu je definovanie odberateľa zemného plynu, ktorý má za škodu v prípade neoprávneného odberu plynu zodpovedať. Odberateľom plynu je podľa názoru žalobcu subjekt, ktorý má s ktorýmkoľvek z dodávateľov zemného plynu pôsobiacich na území Slovenskej republiky uzavretú zmluvu o dodávke zemného plynu, na základe ustanovení ktorej dodávateľ plynu odberateľovi do ním určeného odberného miesta plyn dodáva a odberateľ zemného plynu svojmu dodávateľovi za dodaný zemný plyn platí cenu, ktorá bola dohodnutá.

17. Ako vyplýva z vykonaného dokazovania (a to najmä zmluvy o dodávke zemného plynu uzavretej medzi žalovaným a jeho dodávateľom plynu a vyjadrenia dodávateľa plynu žalovaného), odberateľom zemného plynu bol podľa dovolateľa žalovaný a tento bol odberateľom plynu až do 18.06.2017.

18. Dovolateľ poukázal na skutočnosť, že žalovaný zmluvu o dodávke plynu uzavrel vo vlastnom mene a nie v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov.

V prípade, ak by žalovaný uzatváral zmluvu v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, boli by podľa dovolateľa v zmluve o dodávke zemného plynu zo dňa 28.02.2008, ako odberateľa zemného plynu, uvedení jednotliví vlastníci bytov a nebytových priestorov zastúpení žalovaným.

19. Skutočnosť, že žalovaný uzavrel zmluvu o dodávke plynu so spoločnosťou Slovenský plynárenský priemysel, a.s. vo vlastnom mene (a nie v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov) nespôsobuje podľa dovolateľa neplatnosť takejto zmluvy o dodávke zemného plynu a žalovaný sa práve na základe takto uzavretej zmluvy o dodávke plynu za odberateľa plynu považuje. Dovolateľ dodal, že neplatnosť zmluvy o dodávke zemného plynu uzavretej žalovaným by nespôsobil ani prípadný rozpor tejto zmluvy s ustanoveniami zmluvy o výkone správy č. 216/2008 zo dňa 31.12.2007.

20. Právne posúdenie odvolacieho súdu týkajúce sa pasívnej legitímácie žalovaného preto podľa dovolateľa odporuje už ustálenej rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá je vyjadrená napr. v rozhodnutiach 1Cdo/107/2008; 4Cdo/30/2009; 3Obdo/51/2017; 3Obdo/49/2018; 2Obdo/33/2018; 5Obdo/32/2018; 5Obdo/76/2019; 4Cdo/181/2020, nakoľko podľa napádaného rozhodnutia by za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu v prípade neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z. z. mal zodpovedať iný subjekt ako odberateľ plynu, ktorý mal uzavretú zmluvu o dodávke zemného plynu s dodávateľom plynu.

21. Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení žalobca dovolaciemu súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spolu s uznesením súdu prvej inštancie o trovách konania zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie a rozhodol o náhrade trov dovolacieho konania.

22. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu uviedol, že považuje rozhodnutia konajúcich súdov za spravodlivé a zákonné, ktoré boli vydané v súlade s vykonaným dokazovaním, ako aj súdnou praxou, pričom nepovažuje dovolacie dôvody uvádzané žalobcom za také, ktoré by znamenali odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

23. Žalovaný poukázal na to, že žalobca pri uzatváraní zmluvy o dodávke plynu vedel,

že odberateľom plynu na odbernom mieste nie je žalovaný sám, že plyn neodoberá pre vlastnú potrebu, ale odoberajú ho vlastníci bytov a nebytových priestorov na odbernom mieste tak, ako je to uvádzané na titulnej strane zmluvy o dodávke plynu, ktorým je „Polyfunkčný objekt” a uvádza sa odberné miesto (rozdielne od sídla žalovaného), ktorým je „Nám. M. R. Štefánika” a žalovaný ako správca bytového domu túto zmluvu uzatvára v súlade s ustanoveniami zákona č. 182/1993 Z. z. v platnom znení v mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov „Polyfunkčného objektu”, čiže oprávnení a povinní z tejto zmluvy sú vlastníci bytov tohto polyfunkčného objektu a nie správca, (tzv. priame zastúpenie správcom bytového domu). Správca bytového domu je správcom len dovtedy, pokiaľ je v účinnosti zmluva o výkone správy a len v tomto období sú vlastníci zastúpení správcom bytového domu pri správe bytového domu (viď priame zastúpenie správcu - t. j. konať v mene a na účet vlastníkov bytov), ako aj v tomto období účinnosti zmluvy o výkone sú vlastníci zastúpení správcom na súde /tzv. nepriame zastúpenie, keď správca koná vo svojom vlastnom mene a na účet vlastníkov/.

24. Žalovaný opakovane uviedol, že nie je teraz a ani nebol správcom „Polyfunkčného objektu na Nám. M. R. Štefánika v Topolčanoch” v čase, keď bolo žalobcom zistené porušenie určeného meradla plynu v tomto bytovom dome, pretože dňom 30.04.2017 ukončil správu tohto bytového domu, kedy zo zákona č. 182/1993 Z. z. dňom skončenia správy domu prechádzajú všetky práva a povinnosti vyplývajúce zo zmlúv, ktoré súvisia so správou domu a ktoré boli uzatvorené v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, alebo zo zmlúv uzavretých na základe rozhodnutia vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome na nového správcu alebo na spoločenstvo.

25. Ďalej žalovaný uviedol, že v tomto spore žalobca vôbec nepreukázal škodu, ktorá nemohla vzhľadom na porušenie a stav meradla vôbec vzniknúť. Aj z tohto dôvodu žalovaný namietal, aby žaloba už prvoinštančným súdom bola zamietnutá, keďže žalovaný výpočtami preukazoval, že ku žiadnej škode nedošlo. Žalovaný je názoru,

že žalobca nepreukazoval vznik škody, len vypočítal podľa vzorca uvádzaného v predmetnej vyhláške výšku škody, ktorá je v podstate len fikciou.

26. Z uvedených dôvodov považuje žalovaný podané dovolanie za nedôvodné a navrhuje, aby dovolací súd podané dovolanie odmietol.

27. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C.s.p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca, v neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpený podľa § 429 ods. 2 písm. b/ C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu treba zamietnuť podľa § 448 C.s.p., pretože nie je dôvodné.

28. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

29. Podľa ustanovenia § 419 C.s.p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva,

že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p.

Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 C.s.p. (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

30. Dovolaťel' vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., pretože má za to, že napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

31. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C.s.p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolaťel'om (porovnaj § 432 C.s.p.).

Pokiaľ dovolaťel' vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C.s.p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C.s.p.) kľúčový význam v tom zmysle, že

posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

32. Podľa § 428 C.s.p., dovolateľ musí v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

33. Podľa § 432 ods. 1 C.s.p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

34. Dovolací súd ďalej uvádza, že právnou otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C.s.p., sa rozumie otázka hmotnoprávna - ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení. Zároveň právnú otázku (od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) je potrebné koncipovať jednak spôsobom uvedeným v ustanovení

§ 432 ods. 2 C.s.p., no zároveň aj dostatočne všeobecným spôsobom tak, aby vôbec bolo možné konštatovať, že vo vzťahu ku konkrétnej otázke skutočne existuje alebo neexistuje ustálená/rozdielna rozhodovacia prax odvolacieho súdu. Tento záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 15. apríla 2020, sp. zn.

III. ÚS 123/2020, podľa ktorého už zo samotného znenia § 421 C.s.p. je možné vyvodiť, že vzhľadom na skutočnosť, že od vymedzenia právnej otázky sa odvíja dovolací prieskum, a to v rozsahu, či sa od nej odvolací súd v rámci jej vyriešenia odklonil, riešil ju rozdielne alebo ju ešte neriešil, je pri jej formulácii nevyhnutný predpoklad jej „zovšeobecnenia“.

35. Dovolací súd konštatuje, že žalobca v podanom dovolaní, dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. v zmysle obsahu dovolania, vymedzil nesprávnym právnym posúdením právnej otázky či je pasívne vecne legitimovaný pri uplatnení nároku

na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu žalovaný ako správca bytového domu, ktorý v čase zistenia neoprávneného odberu plynu už nebol správcom bytového domu a nebol odberateľom plynu, a to aj napriek tomu, že tento mal s dodávateľom plynu uzavretú zmluvu o dodávke plynu vo vlastnom mene.

36. Z obsahu spisu je zrejmé, že v prejednávanom spore si žalobca uplatnil proti žalovanému zaplatenie pohľadávky z titulu náhrady škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu za obdobie od 05.05.2016 do 04.05.2017.

37. Dovolací súd zdôrazňuje, že súd vecnú legitimáciu skúma vždy, a to aj bez návrhu a aj v prípade, kedy ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/205/2009).

38. V prejednávanom spore žalovaný namieta nedostatok svojej pasívnej vecnej legitimácie v dôsledku toho, že zmluvu o výkone správy uzavretú dňa 31.12.2007

s vlastními bytov a nebytových priestorov v bytovom dome na Námestí M. R. Štefánika č. 3512/20 v Topoľčanoch, kde sa nachádzalo odberné miesto, do ktorého podľa zmluvy o dodávke plynu uzavretej žalovaným dňa 28.02.2008 s dodávateľom SPP a. s. bol dodávaný plyn, vypovedal a trojmesačná výpovedná lehota začala plynúť dňom 01.10.2016, pričom od 01.05.2017 správu bytového domu vykonával nový správca SlužbyTop s. r. o.

39. Žalovaný svoju námietku o nedostatku pasívnej vecnej legitimácie oprel o ustanovenie § 8a ods. 3 zákona č. 182/1993 Z. z., ktoré bolo do zákona vložené s účinnosťou

od 01.04.2010, a to zákonom č. 70/2010 Z. z. Toto ustanovenie sa vzťahuje na prechod práv a povinností zo zmlúv pri skončení správy. Jeho zavedením do zákona došlo

k zdôrazneniu prechodu práva a záväzkov od správcu, ktorý končí svoju činnosť správcu, na nového správcu alebo spoločenstvo pri skončení výkonu správy správcom. Podľa ustanovenia § 8a ods. 3 zákona č. 182/1993 Z. z. totiž „Dňom skončenia správy domu prechádzajú všetky práva a povinnosti vyplývajúce zo zmlúv, ktoré súvisia

so správou domu a ktoré boli uzatvorené v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, alebo zo zmlúv uzavretých na základe rozhodnutia vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome na nového správcu alebo na spoločenstvo.“

40. K záveru konajúcich súdov, že za vzniknutú škodu objektívne zodpovedá odberateľ plynu, ktorým v rozhodnom čase nebol žalovaný, ale vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, dovolací súd dopĺňa, že žalovaný stratil postavenie správcu vypovedaním zmluvy o výkone správy zo dňa 31.12.2007, a to dňom nástupu nového správcu, z ktorého dôvodu stratil aj pasívnu vecnú legitímáciu v predmetnom spore, pričom pasívne legitimovaným ohľadom nároku žalobcu na náhradu škody za neoprávnený odber zemného plynu je nový správca, na ktorého podľa § 8a ods. 3 zákona č. 182/1993 Z. z. prešli všetky práva a povinnosti vyplývajúce zo zmlúv, ktoré súvisia so správou domu a ktoré boli uzatvorené v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, alebo zo zmlúv uzavretých na základe rozhodnutia vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Medzi takéto zmluvy nepochybne patrí aj zmluva

o dodávke plynu uzavretej predošlým správcom bytového domu, resp. žalovaným dňa 28.02.2008 s dodávateľom plynu a to pri využití inštitútu tzv. nepriameho zastúpenia, kedy správca koná vo svojom mene avšak na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome.

41. Preto dovolací súd dospel k záveru, že žalobca nedôvodne odvolaciemu súdu vytýkal nesprávne právne posúdenie veci, pretože dňom skončenia správy domu prechádzajú všetky práva a povinnosti vyplývajúce zo zmlúv, ktoré súvisia so správou domu

na nového správcu bytového domu, nakoľko predošlý správca bytového domu vypovedaním zmluvy o výkone správy stratil aj pasívnu vecnú legitímáciu v predmetnom spore. Dovolací súd zároveň dodáva, že takýto právny záver je súladný s rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v rozhodnutí

sp. zn. 7Cdo/278/2014, pričom na dovolateľom uvedené rozhodnutia vymenované v bode 19. tohto rozhodnutia nemohol dovolací súd prihliadnuť, nakoľko sa tieto týkajú takej procesnej situácie, kedy sú pasívne legitimovaní priami odberateľmi (vlastníci bytov a nebytových priestorov) a nie správcovia bytových domov, resp. ich nástupníci.

42. Vzhľadom na to, že v rozhodovanej veci odvolací súd (ako aj súd prvej inštancie) správne posúdil právnu otázku podstatnú pre rozhodnutie vo veci, a to pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného správcu bytového domu podľa § 8a ods. 3 zákona č. 182/1993 Z. z., najvyšší súd podľa ustanovenia § 448 C.s.p. dovolanie žalobcu, ako nedôvodné zamietol.

43. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. s dôrazom na skutočnosť, že žalovanému žiadne trovy v dovolacom konaní nevznikli.

44. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.